

PATVIRTINTA

Vilniaus šv. Kristoforo progimnazijos
direktorės 2023 m. lapkričio 29 d.
įsakymu Nr. (1.3 E)V-110

KRIZIŲ VALDYMO VILNIAUS ŠV. KRISTOFORO PROGIMNAZIJOJE TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Krizių valdymo Vilniaus šv. Kristoforo progimnazijoje (toliau – Progimnazijoje) tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato krizių valdymą Progimnazijoje, krizių valdymo komandų sudarymą, darbo organizavimą krizės įveikos metu.

2. Krizių valdymo tikslas – pasirengti konstruktyviai reaguoti, kad įvykus krizei būtų veikiama koordinuotai ir būtų užtikrinta reikalinga pagalba krizės paveiktiems Progimnazijos bendruomenės nariams.

3. Šiame Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **krizinė situacija** – situacija, kurią lydi bendruomenės narių išgąstis, įtampa, nesaugumas, pavojus, sutrikimas, baimė, nerimas ir pan., sutrikdanti įprastą Progimnazijos veiklą;

3.2. **krizė Progimnazijoje** – netikėtas įvykis, sutrikdantis įprastą Progimnazijos veiklą, emociškai sukrečiantis visą ar didesnę Progimnazijos bendruomenės dalį, keliantis grėsmę ugdytinių, mokinių, jų tėvų (globėjų), pedagogų, darbuotojų psichinei sveikatai;

3.3. **Progimnazijos krizių valdymo grupė** – nuolat veikianti krizinių situacijų ir krizių valdymą koordinuojanti grupė, kurios nariais skiriami krizės valdymui būtinų gebėjimų – komandinio darbo, konfliktų sprendimo, savižudybės ir savižalos rizikos atpažinimo įgūdžių turintys Progimnazijos administracijos darbuotojai, pedagogai ir (ar) pagalbos mokiniui specialistai. Progimnazijos krizių valdymo grupės sudėtį tvirtina įstaigos vadovas;

3.4. **Savivaldybės krizių valdymo bendrojo ugdymo įstaigose darbo grupė** – nuolat veikianti, krizių valdymą Savivaldybės Ugdymo įstaigose koordinuojanti grupė, sudaryta iš Savivaldybės administracijos, Bendrojo ugdymo, Ikimokyklinio ugdymo, Socialinės gerovės, Sveikatos apsaugos, Duomenų apsaugos, Komunikacijos skyrių bei Vilniaus pedagoginės psichologinės tarnybos (toliau – VPPT) specialistų, turinčių krizės valdymui reikalingų kompetencijų (toliau – Savivaldybės krizių valdymo grupė). Savivaldybės krizių valdymo grupės sudėtį tvirtina Savivaldybės meras;

3.5. **krizių valdymo grupės koordinatorius** – grupės vadovas arba jo deleguotas grupės narys, kuris koordinuoja komunikaciją tarp Progimnazijos ir Savivaldybės krizės įveikos metu (Bendrojo ugdymo skyriaus atstovas);

3.6. **krizės valdymas Progimnazijoje** – koordinuoti veiksmai, kuriuos atlieka Progimnazijos krizių valdymo grupė kartu su Savivaldybės krizių valdymo grupe;

3.7. **Jungtinė mokyklos psichologų krizių įveikos grupė** (toliau – Jungtinė grupė) – iš Savivaldybės Ugdymo įstaigose dirbančių psichologų sudaryta grupė, kuri esant poreikiui teikia pagalbą krizės įveikos metu; grupės narius siūlo VPPT, sudėtį tvirtina Savivaldybės meras.

4. Įvykus krizei, visi pagalbą teikę specialistai turi laikytis konfidencialumo, gauti ir teikti informaciją tiek, kiek būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas nepažeidžiant vaiko teisių ir teisėtų interesų.

II SKYRIUS

KRIZIŲ KOMANDOS SUDĖTIS IR FUNKCIJOS, ĮGYVENDINANT KRIZĖS VALDYMĄ PROGIMNAZIJOJE

5. Krizių valdymą Progimnazijoje vykdo nuolat veikianti Krizių valdymo Progimnazijoje komanda. Komandą sudaro 5–7 nariai: Progimnazijos vadovas, bent du pagalbos mokiniui specialistai ir bent du mokytojai, turintys krizės valdymui būtinų gebėjimų, tai yra komunikacijos, bendradarbiavimo, komandinio darbo, konfliktų sprendimo įgūdžių. Komandos nariai turi priskirtas po dvi funkcijas, kad nesant vienam darbuotojui darbe, funkciją atliktų kitas. Grupės vadovo, nario, atsakingo už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą, ir nario, atsakingo už komunikaciją, funkcijas turi atlikti skirtingi asmenys. Krizių valdymo Progimnazijoje komandos sudėtį nustato Progimnazijos direktorius.

6. Komandos nariai ir jų atsakomybės:

6.1. komandos vadovas – Progimnazijos direktorius arba jį vaduojantis kitas grupės narys:

6.1.1. įvykus krizinei situacijai (krizei) ar gavęs informacijos apie galimą krizės atvejį nedelsdamas informuoja Savivaldybės krizių valdymo grupę (grupės koordinatorių arba Bendrojo ugdymo skyriaus atstovą);

6.1.2. sušaukia Progimnazijos krizių valdymo grupę veiksmų planui (priedas Nr. 1) parengti ir užtikrina, kad darbo grupės nariams dalyvaujant krizės valdymo veikloje būtų paskirti pavaduojantys darbuotojai;

6.1.3. kartu su Savivaldybės krizių valdymo grupe aptaria, kada, kaip ir kokia informacija apie krizę bei jos valdymą bus pateikta Progimnazijos bendruomenei;

6.1.4. užtikrina, kad nedelsiant (ne vėliau kaip kitą ugdymo dieną) vienu metu mažoms mokinių tėvų grupėms klasėse būtų tinkamai pateikta informacija apie įvykusią krizę ir jos valdymo eigą;

6.1.5. Progimnazijos nario mirties atveju pasirūpina tinkamu jo asmens duomenų sutvarkymu sąrašuose, registruose ir kitose laikmenose, mirusiojo daiktų perdavimu artimiesiems;

6.1.6. pasibaigus krizės įveikos veiksams, ne vėliau nei per 5 darbo dienas po to, kai atlikti aktyvūs krizės valdymo veiksmai, pateikia ataskaitą (priedas Nr. 2) Savivaldybės krizių valdymo grupės koordinatoriui (Bendrojo ugdymo skyriaus atstovui);

6.1.7. pagal poreikį, bet ne rečiau kaip 2 kartus per mokslo metus, inicijuoja Progimnazijos krizių valdymo grupės posėdžius krizių valdymo klausimams aptarti;

6.1.8. rūpinasi, kad visi krizių valdymo grupės nariai įgytų būtinų kompetencijų ir nuolat (ne rečiau kaip kartą per metus) tobulintų kvalifikaciją šioje srityje;

6.2. narys, atsakingas už komunikaciją:

6.2.1. reguliariai atnaujiną krizių valdymo grupės narių ir psichologinės pagalbos teikėjo (-ų) kontaktus bei užtikrina jų prieinamumą grupės nariams ir Progimnazijos bendruomenei;

6.2.2. bendradarbiaudamas su Savivaldybės krizių valdymo grupe rengia informacijos apie krizę tekstus Progimnazijos bendruomenei, žiniasklaidai;

6.2.3. paruošia informaciją apie krizę ir praneša mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams);

6.3. narys, atsakingas už saugumo priemonių organizavimą:

6.3.1. esant krizei, susijusiai su realia (ar suvokiama) grėsme bendruomenės narių civiliniam saugumui, nedelsdamas imasi priemonių, užtikrinančių saugumą, prireikus nedelsdamas iškviečia pagalbą bendruoju pagalbos telefonu 112;

6.3.2. po krizės vertina saugumo priemonių efektyvumą;

6.4. narys, atsakingas už medicininės pagalbos teikimą:

6.4.1. esant realiai (ar suvokiamai) grėsmei bendruomenės narių sveikatai ir (ar) gyvybei, nustato poreikį ir inicijuoja pirmosios medicininės pagalbos teikimą, prireikus iškviečia pagalbą bendruoju pagalbos telefonu 112;

6.4.2. rūpinasi, kad krizės atveju būtų priemonių, reikalingų pirmajai medicininei pagalbai suteikti, ir numato vietą (-as) Progimnazijoje, kur galėtų būti teikiama pirmoji medicininė pagalba;

6.4.3. po krizės vertina pirmosios pagalbos organizavimo efektyvumą.

6.5. narys, atsakingas už psichologinės pagalbos teikimą:

6.5.1. įvykus krizei, vertina situaciją (labiausiai krizės paveiktus bendruomenės narius, psichologinės pagalbos teikimo poreikį) ir vidinius išteklius, reikalingus psichologinei pagalbai teikti;

6.5.2. bendradarbiaudamas su Savivaldybės krizių valdymo grupe organizuoja psichologinės pagalbos bendruomenės nariams teikimą;

6.5.3 teikia informaciją apie psichologinės pagalbos gavimo galimybes ne Progimnazijoje.

7. Krizės valdymo Progimnazijoje komandos paskirtis krizės metu – koordinuoti, bendradarbiaujant su Progimnazijos vaiko gerovės komisija, organizuoti krizės pasekmių įveikimą ir užtikrinti krizės paveiktiems bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą.

III SKYRIUS

SAVIVALDYBĖS VAIDMUO, ĮGYVENDINANT KRIZĖS VALDYMĄ PROGIMNAZIJOJE

8. Savivaldybės krizių valdymo grupės paskirtis – padėti Progimnazijos krizių valdymo grupei atlikti koordinuotus veiksmus krizinių situacijų (krizių) įveikos metu (įvertinti galimą asmenų paveiktumą, tęstinės pagalbos poreikį, suplanuoti tęstinę pagalbą ir postvencinius veiksmus).

9. Savivaldybės krizių valdymo grupės narių funkcijos:

9.1. grupės vadovas ir jo pavaduotojas – Savivaldybės administracijos atstovai, vadovauja grupės darbui, inicijuoja grupės posėdžius krizių valdymo Progimnazijoje klausimams svarstyti, grupės narių funkcijoms pasiskirstyti, veiklos rezultatams aptarti pagal krizių valdymo koordinatorių pateiktas ataskaitas; esant poreikiui padeda Progimnazijos krizių valdymo grupėms įveikti išorės grėsmes ir sunkumus, kurie gali apsunkinti krizės įveiką;

9.2. krizių valdymo Progimnazijoje koordinatoriai – Bendrojo ugdymo skyriaus atstovai, kurie įvykus krizinei situacijai (krizei) ir (ar) gavę informaciją apie galimą krizės atvejį Progimnazijoje:

9.2.1. komunikuoja su Progimnazijos krizių valdymo grupės vadovu, derina krizės įveikos veiksmus, esant poreikiui vyksta į Progimnaziją, padeda parengti krizės valdymo planą;

9.2.2. padeda Progimnazijos krizių valdymo grupės vadovui užtikrinti reikalingą pagalbą bendruomenės nariams ir teikti informaciją apie atvejį visuomenei;

9.2.3. apie krizės atvejį informuoja Savivaldybės krizių valdymo grupės vadovą ir kitus narius, kurie pagal kompetenciją galėtų suteikti pagalbą Progimnazijai. Informacija grupės nariams teikiama laikantis bendrųjų asmens duomenų apsaugos reikalavimų ir tokia apimtimi, kiek būtina atsakingiems asmenims atlikti funkcijas;

9.2.4. pasibaigus krizei, priima Progimnazijos krizių valdymo grupės ataskaitą apie atliktus veiksmus.

9.3. Komunikacijos skyriaus atstovas:

9.3.1. esant poreikiui padeda Progimnazijai patikslinti krizės faktus (susisiekti su nukentėjusio asmens artimaisiais ir (ar) policija, kitomis institucijomis);

9.3.2. padeda Progimnazijos krizės valdymo grupės nariams bendrauti su trečiosiomis šalimis (žiniasklaida, nevyriausybėmis organizacijomis ir pan.) ir koordinuoja teikiamą informaciją žiniasklaidai apie krizinę situaciją ir jos įveiką;

9.3.3. konsultuoja Progimnazijos krizių valdymo grupės narius, kaip informuoti apie krizę Progimnazijos bendruomenę;

9.3.4. esant poreikiui komentuoja Progimnazijos krizės įvykį žiniasklaidai ir (arba) padeda Progimnazijos krizių valdymo grupės nariams pasirengti teikti interviu žiniasklaidai;

9.4. VPPT atstovai:

9.4.1. kartu su Progimnazijos krizių valdymo komandos vadovu aptaria psichologinės pagalbos poreikį, konsultuoja dėl krizės įveikos proceso, aptaria esamus išteklius;

9.4.2. esant būtinybei teikia pagalbą Progimnazijoje: prisideda prie veiksmų plano sudarymo ir veiksmų koordinavimo, informacijos parengimo bendruomenei ir žiniasklaidai, psichologinės pagalbos teikimo bendruomenei;

9.4.3. po aktyvaus dalyvavimo aptaria krizės įveiką, konsultuoja dėl priemonių, kurias reikėtų įgyvendinti tobulinant krizių prevenciją Progimnazijoje ir esant poreikiui organizuoja emocinę paramą specialistams, teikusiems pagalbą;

9.4.4. sudaro Jungtinę mokyklos psichologų krizių įveikos grupę, kurią tvirtina Savivaldybės mero potvarkiu;

9.4.5. esant poreikiui telkia Jungtinės grupės specialistus pagalbos veiksams ir koordinuoja Jungtinės grupės narių teikiamą pagalbą;

9.4.6. veda Jungtinės grupės supervizijas krizių valdymo temomis;

9.5. Socialinės gerovės skyriaus atstovai:

9.5.1. esant poreikiui koordinuoja pagalbos teikimą mokinio šeimai, padeda Progimnazijai nustatyti tokios pagalbos poreikį;

9.5.2. teikia informaciją Progimnazijai apie pagalbos vaikui, šeimai gavimo galimybes Vilniaus mieste;

9.6. Sveikatos apsaugos skyriaus atstovas, esant poreikiui, bendradarbiaudamas su asmens sveikatos priežiūros įstaigomis ir Vilniaus miesto visuomenės sveikatos biuru, padeda Progimnazijos krizių valdymo grupei, kad krizės atveju būtų užtikrintas reikiamos medicininės pagalbos suteikimas;

9.7. Duomenų apsaugos skyriaus atstovas prižiūri, vertina ir padeda užtikrinti asmens duomenų apsaugos reikalavimų laikymąsi visuose krizės atvejo valdymo procesuose ir teikiant informaciją.

IV SKYRIUS

SAVIŽUDYBĖS KRIZĖS PREVENCIJA

10. Bet kuris Progimnazijos darbuotojas, sužinojęs apie mokinio, auklėtinio ar kito bendruomenės nario ketinimą nusižudyti ar mintis apie savižudybę, privalo nedelsdamas informuoti Progimnazijos vadovą.

11. Progimnazijos vadovas informuoja mokinio atstovus pagal įstatymą ir Savivaldybės krizių valdymo grupės koordinatorių.

12. Savižudybės rizikos atveju pagalbos teikėju gali tapti bet kuris bendruomenės narys. Atpažinus savižudybės grėsmę patiriantį asmenį, rekomenduojama atlikti šiuos veiksmus:

13.1. įvertinti asmens buvimo vietos saugumą;

13.2. jei įmanoma, pašalinti prieigą prie sužalojimą ar mirtį galinčių sukelti priemonių;

13.3. prireikus pasitelkti kitus asmenis savižudybės grėsmę patiriančio asmens saugumui užtikrinti;

13.4. iš savižudybės grėsmę patiriančio asmens ir šalia esančių jo artimųjų ar kitų asmenų surinkti informaciją, reikalingą būtiniosios pagalbos teikimo poreikiui įvertinti;

13.5. pagal poreikį ir kompetenciją teikti savižudybės grėsmę patiriančiam asmeniui pirmąją ir (ar) emocinę pagalbą;

13.6. nukreipti tolesnės pagalbos:

13.6.1. jei savižudybės grėsmę patiriantis asmuo yra susižalojęs, apsinuodijęs, sutrikusios sąmonės arba yra akivaizdi grėsmė jo sveikatai ar gyvybei, t. y. jis pradėjo ar ketina pradėti savižudybės veiksmus, – skambinti bendruoju pagalbos telefono numeriu 112 ir kviešti greitąją medicinos pagalbą;

13.6.2. jei asmuo savižudybės grėsmę patiria įstaigoje, kurioje įvykio metu dirba psichologas ir nėra Aprašo 13.6.1 papunktyje nurodytų aplinkybių, – palydėti savižudybės grėsmę patiriantį asmenį pas įstaigoje dirbantį psichologą. Įstaigoje dirbančiam psichologui rekomenduojama įvertinti pagalbos savižudybės grėsmę patiriančiam asmeniui poreikį ir teikti pagalbą pačiam arba nukreipti tolesnės pagalbos;

13.6.3. jei asmuo savižudybės grėsmę patiria įvykio vietoje, kurioje nėra pagalbą teikiančio psichologo ir nėra Aprašo 13.6.1 papunktyje nurodytų aplinkybių, pagalbos teikėjas padeda savižudybės grėsmę patiriančiam asmeniui užsiregistruoti pas psichosocialinį vertinimą atliekantį specialistą dėl konsultacijos asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir, esant galimybei, pats arba pasitelkęs savižudybės grėsmę patiriančio asmens artimuosius ir (ar) kitus šalia esančius asmenis, padeda savižudybės grėsmę patiriančiam asmeniui į ją nuvykti.

14. Tais atvejais, kai savižudybės grėsmę patiriantis asmuo atsisako pagalbos, pagalbos teikėjui rekomenduojama pasikonsultuoti su psichosocialinį vertinimą atliekančiu specialistu dėl tolesnės pagalbos asmeniui.

15. Tais atvejais, kai nepilnamečiui skirtos pagalbos atsisako nepilnamečio asmens atstovai pagal įstatymą, pagalbos teikėjas informuoja Vilniaus miesto savivaldybės Vaiko teisių apsaugos skyrių apie nepilnametį (asmens tapatybei nustatyti reikalingą informaciją) ir jo patiriamą savižudybės grėsmę.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16. Visi pagalbą krizinėje situacijoje Progimnazijai teikę specialistai turi laikytis konfidencialumo, gauti ir teikti informaciją tiek, kiek būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas ir nepažeidžiant vaiko teisių ir teisėtų interesų.

Krizių valdymo
Vilniaus šv. Kristoforo progimnazijoje
tvarkos aprašo priedas Nr. 1

**VILNIAUS ŠV. KRISTOFORO PROGIMNAZIJOS
KRIZĖS VALDYMO PLANAS**

Įvykio pobūdis, aprašymas:
.....
.....

Kas informavo:

Kada:

Data, laikas	Specialistas	Veiksmai

**VILNIAUS ŠV. KRISTOFORO PROGIMNAZIJOS
KRIZĖS VALDYMO ATASKAITA**

Traumuojantis įvykis: data, įvykio pobūdis

Informacijos apie įvykį šaltinis (kas informavo apie įvykį?)

Kada ir kokias įstaigas ugdymo įstaiga informavo apie įvykį:

Pagalbos teikėjai:

Aktyvios pagalbos teikimo pradžia:

Aktyvios pagalbos teikimo pabaiga:

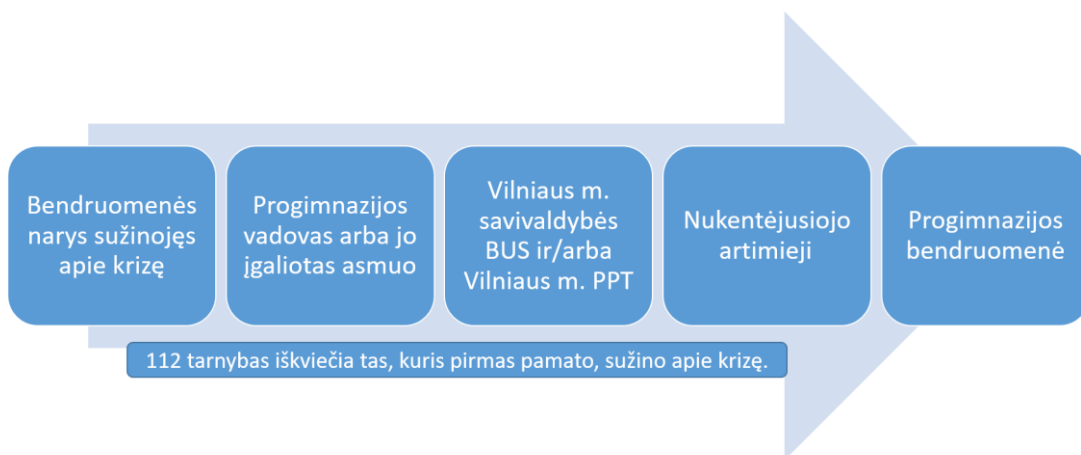
Pagalbos priemonės, veiksmai bendruomenei:	Aprašymas
Informacijos apie įvykį tikslinimas, pranešimų rengimas ir platinimas, situacijos ugdymo įstaigoje įvertinimas, pirminis pagalbos gavėjų ir teikėjų nustatymas, nuolatinis situacijos stebėjimas, pagalbos priemonių tikslinimas	
Mokiniam (nurodyti pagalbos formą – individuali, grupinė, gavėjų skaičius)	
Tėvams (nurodyti pagalbos formą – individuali, grupinė, gavėjų skaičius)	
Ugdymo įstaigos kolektyvui (nurodyti pagalbos formą – individuali, grupinė, gavėjų skaičius)	
Sunkumai teikiant pagalbą	

Progimnazijos komandos koordinatorius

(parašas)

VILNIAUS ŠV. KRISTOFORO PROGIMNAZIJOS KRIZĖS ĮVEIKOS PLANAS

Informavimo seka krizės atveju

Veiksmų seka krizės atveju

